

แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

เทศบาลตำบลแม่คำมี
อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

ประกาศเทศบาลตำบลแม่คำมี
เรื่อง การใช้แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒

ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนในการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เทศบาลตำบลแม่คำมี อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ ขึ้น จึงขอประกาศใช้แผนแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้ทุกสำนัก/กอง ในเทศบาลตำบลแม่คำมี ใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในองค์กร ต่อไป

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

(ลงชื่อ) สิบตำรวจโท

(ทวิสิทธิ์ พัฒนชัยวัฒน์)

ปลัดเทศบาลตำบลแม่คำมี ปฏิบัติหน้าที่
นายกเทศมนตรีตำบลแม่คำมี

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการบ่งชี้ความเสี่ยงของการทุจริตที่มีอยู่ในองค์กรโดยการประเมินโอกาสของการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนบุคคลหรือหน่วยงานที่อาจเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต เพื่อพิจารณาว่าการควบคุมและการป้องกันการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลหรือไม่

การทุจริตในระดับท้องถิ่น พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของการทุจริตในระดับท้องถิ่น ได้แก่ การกระจายอำนาจลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แม้ว่าโดยหลักการแล้วการกระจายอำนาจมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้บริการต่าง ๆ ของรัฐสามารถตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ในทางปฏิบัติทำให้แนวโน้มของการทุจริตในท้องถิ่นเพิ่มมากยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑) การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

๓) สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕) สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่างๆ

๗) สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑) **โอกาส** แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่า ยังมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒) **สิ่งจูงใจ** เป็นที่ยอมรับว่าสถานะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างหาร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓) **การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส** การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔) การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้นจึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕) การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖) การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลง และมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗) มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื่อเป็นคนเช่ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ย่อมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

** หมายเหตุ : การวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงตัวอย่างของสาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถนำ SWOT Analysis และ McKinsey's ๗s หรือทฤษฎีอื่นๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตตามบริบทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งได้ตามความเหมาะสม

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยถือเป็นปัญหาเรื้อรังที่นับวันยิ่งจะทวีความรุนแรงและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นและส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อความมั่นคงของชาติ เป็นปัญหาลำดับต้น ๆ ที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เนื่องจากเกิดขึ้นทุกภาคส่วนในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นภาคการเมือง ภาคราชการ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมักถูกมองจากภายนอกสังคมว่าเป็นองค์กรที่เอื้อต่อการทุจริตคอร์รัปชันและมักจะปรากฏข่าวการทุจริตตามสื่อและรายงานของทางราชการอยู่เสมอ ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อกระแสนการกระจายอำนาจและความศรัทธาต่อระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างยิ่ง ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของประเทศไทยเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันมีผลในเชิงลบสอดคล้องกับการจัดอันดับดัชนีชี้วัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index – CPI) ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ประเมินการทุจริตคอร์รัปชันทั่วโลกที่จัดโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International – TI) พบว่า ผลคะแนนของประเทศไทยระหว่างปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ อยู่ที่ ๓๕ - ๓๘ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ โดยในปี ๒๕๕๘ อยู่อันดับที่ ๗๖ จาก ๑๖๘ ประเทศทั่วโลก และเป็นอันดับที่ ๓ ในประเทศอาเซียนรองจากประเทศสิงคโปร์และประเทศมาเลเซีย และล่าสุดพบว่าผลคะแนนของประเทศไทยปี ๒๕๕๙ ลดลง ๓ คะแนน จากปี ๒๕๕๘ ได้ลำดับที่ ๑๐๑ จาก ๑๖๘ ประเทศ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยเป็นประเทศที่มีปัญหาการคอร์รัปชันอยู่ในระดับสูง

แม้ว่าในช่วงระยะที่ผ่านมา ประเทศไทยได้แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการปราบปรามการป้องกัน การทุจริต ไม่ว่าจะเป็น การเป็นประเทศภาคีภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต (United Nations Convention Against Corruption-UNCAC) พ.ศ. ๒๕๔๖ การจัดตั้งองค์กรตาม รัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้จัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมาแล้ว ๓ ฉบับ แต่ปัญหาการทุจริตในประเทศไทยไม่ได้มีแนวโน้ม ที่ลดน้อยถอยลง สาเหตุที่ทำให้การทุจริตเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมไทยประกอบด้วยปัจจัยทางด้านพื้นฐาน โครงสร้างสังคม ซึ่งเป็นสังคมที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานความสัมพันธ์แนวดิ่ง (Vertical Relation) หรืออีกนัยหนึ่งคือ พื้นฐานของสังคมอุปถัมภ์ที่ทำให้สังคมไทยยึดติดกับการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยเฉพาะในหมู่ญาติพี่น้องและ พวกพ้อง ยึดติดกับกระแสนิยม วัตถุนิยม ติดความสบาย ยกย่องคนที่มีเงินและมีอำนาจ คนไทยบางส่วน มองว่าการทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องปกติที่ยอมรับได้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นปัญหาที่ฝังรากลึกในสังคมไทยมาตั้งแต่อดีต หรือกล่าวได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่านิยมและวัฒนธรรมไทยไปแล้ว ผิดกับปัจจัยทางด้านการทำงานที่ไม่ได้ บูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนไว้ด้วยกัน จึงส่งผลให้การทำงานของกลไกหรือความพยายามที่ได้กล่าวมา ข้างต้นไม่สามารถทำได้อย่างเต็มศักยภาพ ขาดความเข้มแข็ง

ปัจจุบันยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ใช้อยู่เป็นฉบับที่ ๓ เริ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีมาตรฐานทางคุณธรรมจริยธรรม เป็นสังคมมิติ ใหม่ที่ประชาชนไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ โดยได้รับความร่วมมือจากฝ่ายการเมือง หน่วยงานของรัฐ ตลอดจนประชาชน ในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติและประชาชนเพื่อให้ประเทศไทยมีศักดิ์ศรีและ เกียรติภูมิในด้านความโปร่งใสทัดเทียมนานาชาติ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต” มีเป้าหมายหลักเพื่อให้ประเทศไทยได้รับการประเมินดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งการที่ระดับคะแนนจะ สูงขึ้นได้นั้น การบริหารงานภาครัฐต้องมีระดับธรรมาภิบาลที่สูงขึ้น เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนต้องมี พฤติกรรมแตกต่างจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ใช่ตำแหน่งหน้าที่ในทางทุจริตประพหลัมิชอบ โดยได้กำหนด ยุทธศาสตร์การดำเนินงานหลักออกเป็น ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยกกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต”

คำอธิบาย

ยุทธศาสตร์ “สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต” เป็นแนวทางยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญในกระบวนการการปรับปรุงสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாதองสังคมในทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์ สุจริต เป็นการดำเนินการผ่านสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทองสังคม ให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี มีจิตสาธารณะ จิตอาสา และความเสียสละเพื่อส่วนรวม และเสริมสร้างให้ทุกภาคส่วนมีพฤติกรรมที่ไม่ยอมรับ และต่อต้านการทุจริตในทุกรูปแบบ ผ่านการพัฒนาวัฒนธรรมและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ อันจะนำมาสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตลอดจนส่งเสริมและเสริมสร้างบทบาทของสื่อมวลชน กลุ่มทางสังคม และองค์กรวิชาชีพในการสร้างสังคมโปร่งใสด้วยการบูรณาการแผนงานในทุกระดับของภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน บนพื้นฐานของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งแนวทางที่ได้จาก “Benchmarking” โดยถอดบทเรียนและแนวทางการดำเนินงานด้านการป้องกันการทุจริตจากประเทศต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จด้านการป้องกันการทุจริต และปลูกฝังค่านิยมในความซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนไม่ยอมรับการทุจริตทุกรูปแบบ มาปรับใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทและสภาพปัญหาของประเทศไทย ควบคู่กับการดำเนินการต่อยอดกลไกหรือแนวทางที่มีอยู่เดิม ด้วยการบูรณาการและเปิดโอกาสให้กับทุกภาคส่วนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอเพื่อให้เกิดผลเป็นรูปธรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาหลักสูตร/บทเรียน/การเรียนรู้การสอน/การนำเสนอ/รูปแบบ การป้องกันการทุจริตตามแนวคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ในทุกระดับ
๒. การกำหนด พัฒนา หรือปรับปรุงมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และมีการประกาศใช้อย่างจริงจัง

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทองสังคมเพื่อต้านทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. กล่อมเกลาทองสังคมในทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย เพื่อสร้างพลเมืองที่ดี
๒. พัฒนาค่านิยมและสื่อการเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัย
๓. พัฒนาจิตสำนึกสาธารณะ
๔. การใช้เครื่องมือการสื่อสารทางสังคมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
๕. การเสริมบทบาทการกล่อมเกลาทองสังคมของสื่อมวลชนและองค์กรวิชาชีพ
๖. พัฒนามาตรฐานทางสังคม เพื่อเป็นเครื่องมือในการขัดเกลาพฤติกรรม

กลยุทธ์ที่ ๓ ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการกล่อมเกลாதองสังคมและการปฏิบัติงานต่อต้านการทุจริต

๒. พัฒนาหลักสูตร/บทเรียน/การเรียนการสอน/การนำเสนอ/รูปแบบการป้องกันการทุจริตตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนในทุกระดับ

๓. พัฒนาระบบและจัดการองค์ความรู้การป้องกันการทุจริตตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. สร้างชุมชนเฝ้าระวังต่อต้านทุจริต

๒. สร้างความตื่นตัวในการแสดงออกต่อเหตุการณ์ทางสังคมที่ผิดต่อจริยธรรมทางสังคมและ/หรือกฎหมาย และผลักดันให้เกิดการลงโทษทางสังคม (Social Sanction) และทางกฎหมาย บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและเหตุผล

๓. บูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ “ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต”

คำอธิบาย

จากสถานการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยในห้วงระยะกว่าทศวรรษที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาจากประเด็นข้อเรียกร้องหรือประเด็นการชุมนุมประท้วงของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีต่อทุกรัฐบาลที่ผ่านมา จะเห็นว่าประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายต่างมีข้อเรียกร้องที่สอดคล้องร่วมกันประการหนึ่งคือ **การต่อต้านการทุจริตของรัฐบาลและเจ้าหน้าที่รัฐ** จากกล่าวได้ว่าปัญหาการทุจริตนั้นเป็นเสมือนศูนย์กลางของปัญหาความขัดแย้งทั้งหมดของสังคมไทยในห้วงเวลาที่ผ่านมา และการแสดงออกซึ่งเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่ไม่ยอมรับและไม่อดทนต่อการทุจริตประพดติมิชอบไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลใดก็ตามย่อมสะท้อนให้เห็นถึงเจตจำนงทางการเมืองอันแน่วแน่ของประชาชนไทยทุกกลุ่มทุกฝ่าย ที่ต้องการให้การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลและการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นไปด้วยความโปร่งใส ปราศจากการทุจริตประพดติมิชอบซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันก็ตอบรับต่อเจตจำนงทางการเมืองของประชาชนในเรื่องการต่อต้านการทุจริตอย่างเห็นได้ชัดเจน โดยปรากฏทั้งในส่วนคำปรารภอันเป็นส่วนแสดงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญของปวงชนชาวไทย และปรากฏทั้งในส่วนเนื้อหาสาระในหมวดต่าง ๆ อันเป็นการจัดโครงสร้างและระเบียบทางการเมืองการปกครองที่นำไปสู่การสร้างสังคมที่โปร่งใสปราศจากการทุจริต ซึ่งร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันสะท้อนให้เห็นได้อย่างชัดเจน ถึงความเห็นพ้องต้องกันว่าการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไทยที่ผ่านมามิได้มีเสถียรภาพ หรือราบรื่นเรียบร้อยเป็นเพราะผู้นำไม่นำพาหรือไม่นับถือยำเกรงกฎเกณฑ์การปกครองบ้านเมือง ทุจริตฉ้อฉลหรือบิดเบือนอำนาจ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จึงได้มีการวางกลไกป้องกัน ตรวจสอบ และจัดการทุจริตและประพดติมิชอบที่เข้มงวด เด็ดขาด เพื่อมิให้ผู้บริหารที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลได้เข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองหรือเข้ามาใช้อำนาจตามอำเภอใจ

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองตอบต่อเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตอันแน่วแน่ของประชาชน ที่ปรากฏให้เห็นอย่างเด่นชัดในห้วงเวลาที่ผ่านมาหนึ่งทศวรรษที่ผ่านมาให้ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่อง และเพื่อเป็นการสนองตอบต่อเจตนาของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์การนำเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นให้ประชาชนและรัฐบาลมีการนำเจตจำนงทางการเมืองการปกครองในเรื่องการต่อต้านการทุจริตไปสู่การปฏิบัติของทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรมและมีความเห็นพ้องสอดคล้องเป็นเดี๋ยวนึงกัน อันจะเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมไทยให้มุ่งสู่สังคมที่มีค่านิยมร่วม ในการต่อต้านการทุจริต อันเป็นเจตจำนงทางการเมืองของรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันที่มุ่งแก้ไขปัญหาการเมืองการปกครองไทยให้เกิดเสถียรภาพและความสงบเรียบร้อยในท้ายที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนากลไกการกำหนดให้นักการเมืองแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. กำหนดให้นักการเมืองต้องแสดงเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชนก่อนลงสมัครรับเลือกตั้งหรือก่อนดำรงตำแหน่งทางการเมือง
๒. กำหนดให้พรรคการเมืองจัดทำเอกสารแสดงเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองในการต่อต้านการทุจริตและเผยแพร่ให้แก่ประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๒ เร่งรัดการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐในระดับ

๑. ศึกษาและกำหนดแนวทาง/ขั้นตอนการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ
๒. การกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐโดยประชาชน
๓. การประเมินมาตรฐานทางจริยธรรมและคุณธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

กลยุทธ์ที่ ๓ สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการสำหรับเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษาและวิเคราะห์แนวทางการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น
๒. ประสานความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในการกำหนดกลยุทธ์และมาตรการในการปฏิบัติเจตจำนงทางการเมืองในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
๓. การส่งเสริมเจตจำนงทางการเมืองในระดับประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม

๒. จัดทำแผนการปฏิรูประบบการจัดสรรงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เพียงพอและเหมาะสม

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชนโดยรัฐให้การสนับสนุนทุนตั้งต้น

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การศึกษาแนวทางการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตในรูปแบบนิติบุคคล

๒. พัฒนาตัวแบบกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๖ ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. กำหนดให้พรรคการเมืองต้องแสดงแนวทางในการดำเนินนโยบายและการใช้งบประมาณต่อนโยบายนั้น ๆ ก่อนที่จะจัดให้มีการเลือกตั้ง

๒. จัดทำระบบฐานข้อมูลแนวทาง/มาตรการในการป้องกันการทุจริตในแต่ละโครงการที่พรรคการเมืองได้หาเสียงไว้กับประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย”

คำอธิบาย

การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy Corruption) คือการแสวงหาประโยชน์ หรือการเอื้อประโยชน์หรือการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมอันเกิดจากการใช้อำนาจทางบริหารในการเสนอโครงการหรือการดำเนินโครงการหรือกิจการใด ๆ อันเป็นผลให้ตนเองหรือบุคคลอื่นได้ประโยชน์จากการดำเนินตามโครงการหรือกิจการนั้น ๆ และทำให้เกิดความเสียหายแก่รัฐการทุจริตในรูปแบบดังกล่าวเป็นปัญหาที่พบมากขึ้นในปัจจุบัน ก่อให้เกิดผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจากผลการวิจัยที่ผ่านมาพบว่าการทุจริตเชิงนโยบายมักเกิดจากการใช้ช่องว่างทางกฎหมายเข้าแสวงหาประโยชน์ส่วนตน โดยพบตั้งแต่ขั้นตอนการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง การใช้อำนาจอย่างไม่โปร่งใส อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่าโครงการพัฒนาสาธารณะต่าง ๆ สามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือในการทุจริตได้ตลอดเวลาแต่การทุจริตเชิงนโยบายก็มักจะเกิดขึ้นในขั้นการกำหนดโครงการตามแผนการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากเป็นวาระแรกทีนโยบายของพรรคการเมืองถูกกำหนดให้เป็นรูปธรรม ที่ผ่านมามีหลายองค์กรอิสระและหลายหน่วยงานพยายามหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว แต่เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายไม่ได้มีการกำหนดให้อำนาจยับยั้งโครงการที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้ รวมถึงขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานในการตรวจสอบนโยบายหรือโครงการต่าง ๆ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตเชิงนโยบายร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ จึงได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์ “สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย” ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งป้องกันการทุจริตตลอดกระบวนการนโยบายโดยการกำหนดมาตรการกลไก เสริมสร้างธรรมาภิบาล ตั้งแต่เริ่มขั้นตอนนโยบาย (Policy formation) ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) ขั้นตอนตัดสินใจนโยบาย (Policy Decision) ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy Implementation) ขั้นตอนประเมินนโยบาย (Policy Evaluation) และขั้นตอนข้อมูลกลับ (Policy Feedback)

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ มาตรการเสริมในการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การตรวจสอบแผนนโยบายหาเสียงของพรรคการเมือง
๒. การพัฒนาระบบการฉันทามติในการก่อตัวนโยบาย
๓. การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย
๔. พัฒนารอบขึ้นนำการกำหนดนโยบายตามหลักธรรมาภิบาล
๕. พัฒนาเกณฑ์ชี้วัดความเสี่ยงของนโยบาย Policy Risk Indicator (PRI)
๖. พัฒนาแนวปฏิบัติในการยอมรับนโยบายที่ผิดพลาดและแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม
๗. กำหนดมาตรการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการใช้จ่ายงบประมาณ

หมายเหตุ : (เพื่อแก้ไขการทุจริตในกระบวนการจัดเตรียมงบประมาณ เช่น มีการเอื้อประโยชน์กันระหว่างภาคการเมือง ภาคธุรกิจ เป็นต้น การทุจริตในกระบวนการอนุมัติงบประมาณ เช่น มีความพยายามผันงบประมาณเข้าสู่เขตพื้นที่เลือกตั้งของนักการเมือง เป็นต้น และการทุจริตในกระบวนการบริหารและควบคุมงบประมาณ เช่น การทุจริตในขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งเป็นขั้นตอนที่เกิดการทุจริตมากที่สุด เป็นต้น)

๘. เสริมสร้างความโปร่งใสในกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๙. การกำหนดความรับผิดชอบทางการเมืองของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเกี่ยวกับการทุจริตเชิงนโยบาย

๑๐. การกำหนดบทลงโทษในกรณีที่มีการฝ่าฝืนจริยธรรมหรือเป็นความผิดในทางบริหาร

๑๑. การสร้างกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจของฝ่ายบริหาร

๑๒. พัฒนาวัตถุกรรมเพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

๑๓. บูรณาการการติดตามและประเมินนโยบาย

กลยุทธ์ที่ ๒ การรายงานผลสะท้อนการสกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย (Policy cycle feedback)

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. บูรณาการและประมวลผลข้อมูลเพื่อการรายงานนโยบาย

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการรายงานและตรวจสอบธรรมาภิบาลในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การพัฒนานวัตกรรมสำหรับการส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน และประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมให้มีการศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และตรวจสอบ การทุจริตเชิงนโยบายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษา วิเคราะห์ เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการตรวจสอบการทุจริตเชิงนโยบายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. เผยแพร่องค์ความรู้ในการดำเนินนโยบายอย่างโปร่งใสและไร้การทุจริตให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ “พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก”

คำอธิบาย

ยุทธศาสตร์นี้มุ่งเน้นการพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของประเทศไทยให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ และเสริมสร้างการปฏิบัติงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐ และเอกชน ให้มีธรรมาภิบาล

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพระบบงานป้องกันการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนามาตรการเชิงรุกที่สามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตในแต่ละระดับ
๒. พัฒนาระบบการทำงานแบบบูรณาการระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม
๓. เพิ่มบทบาทของภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในการเข้ามามีส่วนร่วมกับระบบการป้องกันการทุจริต

๔. ยกระดับกลไกการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการป้องกันการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๒ สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. สร้างกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริต
๒. นำข้อเสนอแนะจากกลไกป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริตสู่การปฏิบัติ
๓. กำหนดกลไกการติดตามและประเมินผลการนำข้อเสนอแนะไปสู่การปฏิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในระบบบริหารงานสาธารณะ เพื่อลดขั้นตอน หรือ กระบวนการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ
๒. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถศึกษา เรียนรู้ และ หาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันการทุจริต (กำหนดเรื่องที่ประชาชนให้ความสนใจ)

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนารูปแบบการสื่อสารสาธารณะเชิงสร้างสรรค์เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๑. พัฒนาและยกระดับรูปแบบการสื่อสารสาธารณะเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
๒. กำหนดแผนการติดต่อสื่อสารการตลาด (Integrated Marketing Communication-IMC)^๑ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

กลยุทธ์ที่ ๕ การพัฒนา วิเคราะห์และบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อเชื่อมโยงกับแนวทางการยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน
๒. การบูรณาการระบบการประเมินด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

กลยุทธ์ที่ ๖ สนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินการตามหลักบรรษัทภิบาล

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักบรรษัทภิบาล
๒. สร้างแรงจูงใจในการเป็นตัวอย่างองค์กรภาคเอกชนที่ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล
๓. กำหนดบทลงโทษกับภาคเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทุจริต อย่างเด็ดขาดและรุนแรง

กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาและยกระดับการพัฒนาบุคลากรด้านงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้มีความเป็นมืออาชีพและเป็นไปตามมาตรฐานสากล
๒. ต่อยอด ขยายผล องค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ สำหรับการป้องกันการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๘ การพัฒนาระบบและส่งเสริมการดำเนินการตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention Against Corruption C.C. ๒๐๐๓ - UNCAC ๒๐๐๓)

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. นโยบายและแนวปฏิบัติเชิงป้องกันเพื่อต่อต้านการทุจริต
๒. ปรับปรุงประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐให้รองรับการป้องกันการทุจริต
๓. สร้างแนวทางการป้องกันการทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดการคลังของรัฐ
๔. การรวบรวม การแลกเปลี่ยน การวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ “ปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริต”

คำอธิบาย

ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตเป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนากลไกและกระบวนการต่าง ๆ ของการปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ ตั้งแต่การปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนเข้าสู่กระบวนการปราบปรามการทุจริต การพัฒนาระบบการตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อตรวจสอบการทุจริต การปฏิรูปกลไกและกระบวนการในการสอบสวนและไต่สวน การปรับปรุงและบูรณาการขั้นตอนและกรอบระยะเวลาในการปฏิบัติงานของหน่วยงานปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็ว การพัฒนากลไกพิเศษในการดำเนินคดีที่รวดเร็วมากขึ้น การวางแผนกำหนดทิศทางในการปราบปรามการทุจริตตามสถิติและฐานข้อมูลระดับความเสียหาย/ความเร่งด่วน/จำนวนของคดีการทุจริต การศึกษาวิเคราะห์พลวัตของการทุจริตเพื่อตรากฎหมายป้องกันการทุจริตในเชิงรุก การบูรณาการข้อมูลและข่าวกรองประกอบการปราบปรามการทุจริตที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้ลดการดำเนินงาน ที่ล่าช้าและซ้ำซ้อน การคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแสในคดีทุจริตที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้การดำเนินคดีเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว และเมื่อคดีถึงที่สุดแล้วก็จะมีการเผยแพร่เปิดโปงให้สาธารณชนและสังคมเกิดความตระหนักและเกรงกลัวในการกระทำการทุจริต รวมไปถึงการปรับปรุงและพัฒนาระบบการปราบปรามการทุจริตตามแนวทางของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (United Nations Convention Against Corruption C.C. ๒๐๐๓ – UNCAC ๒๐๐๓) ด้วย ซึ่งในการปฏิรูปกลไกและกระบวนการการปราบปรามการทุจริตดังกล่าวจะมุ่งเน้นการดำเนินการโดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการตราเป็นกฎหมาย (Legislation) การบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) และการตัดสินคดีและลงโทษผู้กระทำผิด (Judiciary) การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยในการพัฒนากลไกต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งยุทธศาสตร์นี้จะทำให้การปราบปรามการทุจริตเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น คดีการทุจริตต่าง ๆ ถูกดำเนินการอย่างรวดเร็ว และผู้กระทำการทุจริตได้รับการลงโทษ สาธารณชนและสังคมเกิดความตระหนักและเกรงกลัวที่จะกระทำการทุจริต และคดีการทุจริตมีอัตราการลงได้ในที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับปรุงระบบรับเรื่องร้องเรียนการทุจริตให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การปรับปรุงระบบการรับเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานต่อต้านการทุจริตต่าง ๆ ให้มีความรวดเร็ว เข้าถึงได้โดยง่าย
๒. การสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อระบบการรับเรื่องร้องเรียน

กลยุทธ์ที่ ๒ ปรับปรุงการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การพัฒนาระบบการตรวจสอบความเคลื่อนไหวและการตรวจสอบความถูกต้องของทรัพย์สินและหนี้สิน(เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)
๒. การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินให้ครอบคลุมถึงโอกาสในการทุจริต(เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

กลยุทธ์ที่ ๓ ปรับปรุงกระบวนการและพัฒนากลไกพิเศษในการปราบปรามการทุจริตที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การปรับปรุงกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น(เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)
๒. การสร้างมาตรฐานการดำเนินการปราบปรามการทุจริต
๓. การพัฒนากลไกพิเศษ (Fast track) ในการปราบปรามการทุจริต (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)
๔. การเพิ่มบทบาทในการปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัด

กลยุทธ์ที่ ๔ ตรากฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปรามการทุจริตให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริตและสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายให้เท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต
๒. การตรากฎหมายหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริตดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสนธิสัญญาและมาตรฐานสากล
๓. การประเมินติดตามการอนุวัติการตามสนธิสัญญา เพื่อให้ความเห็นทางกฎหมายในการเสนอแก้ไขกฎหมายแลกระบวนการปราบปรามการทุจริตให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล
๔. การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีตามระดับความเสียหาย/ความเร่งด่วน/สถิติการทุจริต(เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๕)
๕. การบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีเฉพาะในแต่ละพื้นที่ของประเทศ (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕)
๖. การบูรณาการกับหน่วยงานภาครัฐต้นสังกัดในการบังคับใช้กฎหมายและลงโทษทางอาญาหรือทางวินัย ในความผิดเกี่ยวกับการทุจริตหรือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐ

กลยุทธ์ที่ ๕ บูรณาการข้อมูลและข่าวกรองในการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลประกอบการปราบปรามการทุจริตระหว่างหน่วยงานปราบปรามการทุจริต^๒ (เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)
๒. จัดตั้งประชาคมข่าวกรองด้านการปราบปรามการทุจริต
๓. การประสานความร่วมมือกับองค์กรสื่อมวลชน สื่อสาธารณะ หน่วยงานประชาสังคมและหน่วยงานธุรกิจเอกชน เกี่ยวกับข้อมูลและข่าวกรองประกอบการปราบปรามการทุจริต(เชื่อมโยงกับรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๑ และ ๒๔๔)

กลยุทธ์ที่ ๖ การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การมีมาตรการในการคุ้มครองพยานและผู้ให้เบาะแส (whistleblower) ที่มีความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจแก่ผู้ถูกคุ้มครองได้
๒. การมีมาตรการในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการปราบปรามการทุจริต
๓. การกำหนดรางวัลหรือสิ่งจูงใจในการแจ้งเบาะแสในคดี

กลยุทธ์ที่ ๗ พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสหวิทยาการของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การพัฒนาองค์ความรู้/ทักษะ/ขีดความสามารถ รวมไปถึงความรู้ในเชิงสหวิทยาการให้แก่เจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต(non-training)
๒. การพัฒนาเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริตให้มีความรู้/ทักษะ/ขีดความสามารถ ที่เป็นมาตรฐานและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต (training)
๓. การแบ่งปันความรู้ (Knowledge sharing) และแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ปราบปรามการทุจริต

กลยุทธ์ที่ ๘ การเปิดโปงผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบและตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. การเปิดโปงการทุจริตอย่างสร้างสรรค์และพัฒนาช่องทางในการเผยแพร่เปิดโปงการทุจริตที่เข้าถึงการรับรู้ของสาธารณชนอย่างกว้างขวาง

กลยุทธ์ที่ ๙ การเพิ่มประสิทธิภาพในการคุ้มครองพยานและผู้แจ้งเบาะแส (Whistleblower) และเจ้าหน้าที่ในกระบวนการปราบปรามการทุจริต

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. จัดให้มีทรัพยากรที่เหมาะสมเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของปริมาณคดีทุจริตระหว่างประเทศตามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย”

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ “ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย”

คำอธิบาย

ยุทธศาสตร์ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริตของประเทศไทย เป็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้น การยกระดับมาตรฐานด้านความโปร่งใสและการจัดการการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทย โดยการศึกษาวิเคราะห์ประเด็นการประเมิน และวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูล และเร่งรัดกำกับ ติดตามให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหรือปรับปรุงการทำงาน รวมไปถึงการบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐ หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ภาคเอกชน และต่างประเทศเพื่อยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ กำหนดกลยุทธ์ และแนวทางตามกลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์

กลยุทธ์ที่ ๑ ศึกษา และกำกับติดตามการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. ศึกษา วิเคราะห์ประเด็นการประเมินและวิธีการสำรวจตามแต่ละแหล่งข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)

๒. บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริตของประเทศ (CPI)

๓. เร่งรัด และกำกับ ติดตามการดำเนินการยกระดับดัชนีการรับรู้เรื่องการทุจริตของประเทศ (CPI)

๔. การจัดการการรับรู้ (Perceptions)

กลยุทธ์ที่ ๒ บูรณาการเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อยกระดับ ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของประเทศไทย

แนวทางตามกลยุทธ์

๑. วิเคราะห์และเชื่อมโยงเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (ยุทธศาสตร์ที่ ๑ – ยุทธศาสตร์ที่ ๕) เพื่อยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศ

๒. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการขับเคลื่อนด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตบังเกิดผลเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่มีความโปร่งใส สร้างค่านิยม วัฒนธรรมสุจริตให้เกิดในสังคมอย่างยั่งยืนจึงได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบ ด้านการป้องกันการทุจริต (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๑) เพื่อกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตผ่านโครงการ/กิจกรรม/มาตรการต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน อันจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างแท้จริง

นโยบายรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

รัฐบาลของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี มีนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินด้านต่างๆ รวม ๑๑ ด้านโดยด้านที่เกี่ยวข้องการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของบุคคล คือ นโยบายข้อที่ ๑๐ สรุปได้ดังนี้

นโยบายที่ ๑๐. นโยบายการส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ดำเนินการจัดระบบอัตราค่าตอบแทนบุคลากรภาครัฐให้เหมาะสมและเป็นธรรม ยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อสร้างความเชื่อมั่นวางใจในระบบราชการลดต้นทุนดำเนินการของภาครัฐกิจเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาชาติประเทศการรักษากฎหมายของภาครัฐที่มีประสิทธิภาพไว้ในระบบราชการโดยจะดำเนินการตั้งแต่ระยะเฉพาะหน้าไปตามลำดับความจำเป็นและตามที่กฎหมายเอื้อให้สามารถดำเนินการได้ในระยะแรกกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริหารสาธารณะได้รวดเร็วทั้งที่จะวางมาตรการทางกฎหมายมิให้เจ้าหน้าที่หลีกเลี่ยงประวิงเวลาหรือใช้อำนาจโดยมิชอบก่อให้เกิดการทุจริตหรือสร้างความเสียหายแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักลงทุนในระยะเฉพาะหน้าจะเน้นการปรับปรุงหน่วยงานให้บริการด้านการทำธุรกิจการลงทุนและด้านบริการสาธารณะในชีวิตประจำวันเป็นสำคัญเสริมสร้างระบบคุณธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐวางมาตรการป้องกันการแทรกแซงจากนักการเมืองและส่งเสริมให้มีการนาระบบพิทักษ์คุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆ ปรับปรุงและจัดให้มีกฎหมายเพื่อให้ครอบคลุมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและการมีผลประโยชน์ทับซ้อนในภาครัฐทุกระดับโดยถือว่าเรื่องนี้เป็นวาระสำคัญเร่งด่วนแห่งชาติและเป็นเรื่องที่ต้อง

ต้องแทรกอยู่ในการปฏิรูปทุกด้านทั้งจะเร่งรัดการดำเนินการต่อผู้กระทำการทุจริตทั้งในด้านวินัยและคดีรวมทั้งให้ผู้ใช้บริการมีโอกาสประเมินระดับความน่าเชื่อถือของหน่วยงานรัฐและเปิดเผยผลการประเมินต่อประชาชนอีกทั้งจะทำกรณีศึกษาที่เคยเป็นปัญหาเช่นการจัดซื้อจัดจ้าง การร่วมทุนการใช้จ่ายเงินภาครัฐการปฏิบัติโดยมิชอบซึ่งได้มีคำวินิจฉัยขององค์กรต่างๆมาเป็นบทเรียนให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประมวลเป็นกฎระเบียบหรือคู่มือในการปฏิบัติราชการ

คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบ

เพื่อให้การบริหารราชการของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ในการดูแลความปลอดภัยให้แก่ประชาชน รวมทั้งเพื่อให้เกิดความสงบสุขแก่สังคมและผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวม ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ คณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ กำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้

ข้อ ๒ ในกรณีที่มีการกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตประพฤติมิชอบ ทั้งในฐานะตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุน ให้หัวหน้าส่วนราชการ และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ภายใต้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบ

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคล โดยให้บังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายอย่างเฉียบขาดและรวดเร็ว

ข้อ ๓ ในกรณีการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐให้หัวหน้าส่วนราชการและหัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ในการควบคุม กำกับดูแล การดำเนินงานให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อย่างเคร่งครัด

ข้อ ๔ กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาปล่อยปละละเลย ไม่ดำเนินการตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้ถือเป็นความผิดวินัยหรือความผิดทางอาญาแล้วแต่กรณี

ข้อ ๕ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการแสวงหารวบรวม และดำเนินการอื่นใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐ รวมทั้งติดตาม เร่งรัดผลการดำเนินงานตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ แลรายงานผลการปฏิบัติพร้อมทั้งเสนอความเห็นให้คณะรักษาความสงบแห่งชาติทราบและพิจารณาอย่างต่อเนื่อง

แผนยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การวางรากฐานการพัฒนาองค์กรอย่างสมดุล

กลยุทธ์ที่ ๔.๑.๔ ป้องกันการทุจริตโดยส่งเสริมให้ประชาชนและภาคีการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

โครงการเน้นหนักตามนโยบายรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย “มหาดไทยสะอาด”

กระทรวงมหาดไทยดำเนินการป้องกัน ปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในปิงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยได้นำยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๐) คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบ และนโยบายรัฐบาล พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ที่ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ มาเป็นกรอบและแนวทางดำเนินการ โดยได้แปลงไปสู่การปฏิบัติเป็นพันธกิจ “มหาดไทย ใส่สะอาด” ซึ่งจะมีการดำเนินการใน ๓ ภารกิจหลัก ดังนี้

๑. การส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลในเชิงปฏิบัติ
ป้องกันปราบปรามการทุจริตอย่างเข้มข้น

๒. สนับสนุนให้มี “จังหวัดใสสะอาด” “อำเภอใสสะอาด” และ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใสสะอาด” ทั่วประเทศ

๓. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผน

๑) เพื่อยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒) เพื่อยกระดับจิตสำนึกรับผิดชอบในผลประโยชน์ของสาธารณะของข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่น

๓) เพื่อให้การบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

๔) เพื่อส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วม (people's participation) และตรวจสอบ (People's audit) ของภาคประชาชนในการบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕) เพื่อพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการ ขององค์กร-ปกครองส่วนท้องถิ่น

๔. เป้าหมาย

๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกและความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้บังเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชนท้องถิ่น ปราศจากการก่อให้เกิดข้อสงสัยในการประพฤติปฏิบัติตามมาตราการจริยธรรม การขัดกันแห่งผลประโยชน์และแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

๒) เครื่องมือ/มาตรการการปฏิบัติงานที่สามารถป้องกันปัญหาเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติ มิชอบของข้าราชการ

๓) โครงการ/กิจกรรม/มาตรการที่สนับสนุนให้สาธารณะและภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและตรวจสอบการปฏิบัติหรือบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔) กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีเข้มแข็งในการตรวจสอบ ควบคุมและถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม

๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแผนงานที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

๕. ประโยชน์ของการจัดทำแผน

๑) ข้าราชการฝ่ายการเมือง ข้าราชการฝ่ายบริหาร บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นมีจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำมาซึ่งการสร้างค่านิยม และอุดมการณ์ในการต่อต้านการทุจริต (Anti-Corruption) จากการปลูกฝังหลักคุณธรรม จริยธรรม หลักธรรมาภิบาล รวมถึงหลักเศรษฐกิจพอเพียงที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานและชีวิตประจำวัน

๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารราชการเป็นไปตามหลักบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) มีความโปร่งใส เป็นธรรมและตรวจสอบได้

๓) ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจรวมถึงร่วมตรวจสอบในฐานะพลเมืองที่มีจิตสำนึกรักท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๔) สามารถพัฒนาระบบ กลไก มาตรการ รวมถึงเครือข่ายในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งจากภายในและภายนอกองค์กรที่มีความเข้มแข็งในการเฝ้าระวังการทุจริต

๕) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีแนวทางการบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ ลดโอกาสในการกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ จนเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วนให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นแบบด้านการป้องกันการทุจริต อันจะส่งผลให้ประชาชนในท้องถิ่นเกิดความภาคภูมิใจและให้ความร่วมมือกันเป็นเครือข่ายในการเฝ้าระวังการทุจริตที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาและยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแม่คำมี

มี ๗ ด้าน ดังนี้

๑. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว
๒. การพัฒนาด้านระบบสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ และโครงสร้างพื้นฐาน
๓. การพัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติและอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
๔. การพัฒนาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและพัฒนาคุณภาพชีวิต
๕. การพัฒนาด้านการศึกษาและการกีฬา เทคโนโลยีและอนุรักษ์ส่งเสริมและฟื้นฟูศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
๖. การพัฒนาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดทำแผนชุมชนและแผนพัฒนาท้องถิ่นและกระบวนการตามระบอบประชาธิปไตย
๗. การพัฒนาด้านการพัฒนาองค์กรและการบริหารจัดการที่ดี

เทศบาลตำบลแม่คำมี ได้เน้นตามแนวทางที่ ๖ การพัฒนาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้านการจัดทำแผนชุมชนและแผนพัฒนาท้องถิ่นและกระบวนการตามระบอบประชาธิปไตย

- การส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มี ความรู้ ความเชี่ยวชาญ และมีทัศนคติที่ดีในการทำงานโดยยึดมั่นในหลักคุณธรรมและจริยธรรม
- การส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงาน
- การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารราชการบนหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และคุ้มค่า รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการ เพื่อ รองรับการ กระจายอำนาจ และเพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อเชื่อมั่นและพึงพอใจในการบริหารงานขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ ๒
แผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	หน่วยงานรับผิดชอบ
มิติที่ ๑ ๑. การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต	๑.๑ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่บุคลากรทั้งข้าราชการ การเมืองฝ่ายบริหาร ข้าราชการการเมือง ฝ่ายสภาท้องถิ่น และฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑. โครงการอบรมพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ๒. กิจกรรมให้ความรู้ เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลแม่คำมี ๓. โครงการอบรมให้ความรู้การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ๔. มาตรการจัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	←		→		สำนักปลัด
	๑.๒ การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักแก่ประชาชนทุกภาคส่วนในท้องถิ่น	๕. โครงการศีล ๕ ๖. โครงการ Big Cleaning Dayตำบลแม่คำมี ๗. โครงการสร้างอาชีพสร้างรายได้ ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	←	→		→	กองการศึกษา สาธารณสุข ศึกษา
	๑.๓ การสร้างจิตสำนึกและตระหนักในความซื่อสัตย์สุจริต	๘. โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม (ด้วยกัน พ่อใหญ่แม่ใหญ่เข้าวัด) ๙. โครงการฝึกอบรมแกนนำเยาวชนต้านยาเสพติด “เยาวชนวัยใส ด้านภัยยาเสพติด”	←	→	→		กองการศึกษา กองการศึกษา
มิติที่ ๑	รวม	๙ โครงการ					

มติ	ภารกิจตามมติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	หน่วยงานรับผิดชอบ
มติที่ ๒ ๒. การบริหาร ราชการเพื่อ ป้องกันการ ทุจริต	๒.๑ แสดงเจตจำนง ทางการเมืองในการ ต่อต้านการทุจริตของ ผู้บริหาร ๒.๒ มาตรการสร้าง ความโปร่งใสในการ ปฏิบัติราชการ ๒.๓ มาตรการการใช้ ดุลยพินิจและใช้อำนาจหน้าที่ ให้เป็นไปตาม หลักการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดี	๑๐. กิจกรรมประกาศเจตจำนง ต่อต้านการทุจริตของผู้บริหาร ของเทศบาลตำบลแม่คำมี	←	→			ทต.แม่คำมี
		๑๑. มาตรการการสร้าง โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล (ถือปฏิบัติตามระเบียบ)	←	→			
		๑๒. กิจกรรม “ควบคุมการเบิก จ่ายเงินตามข้อบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี”	←	→			
		๑๓. กิจกรรมการจัดบริการ สาธารณะและการบริการ ประชาชนเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ แก่ประชาชนโดยทักทายกันและ ไม่เลือกปฏิบัติ	←	→			
		๑๔. กิจกรรมการใช้บัตรคิวในการ ติดต่อราชการ	←	→			
		๑๕. โครงการลดขั้นตอนและ ระยะเวลาการปฏิบัติราชการ งานทะเบียนราษฎร	←	→			
		๑๖. โครงการลดขั้นตอนและ ระยะเวลาการปฏิบัติราชการ (กองคลัง)	←	→			กองคลัง
		๑๗. โครงการลดขั้นตอนและ ระยะเวลาการปฏิบัติราชการ (กองช่าง)	←	→			กองช่าง
		๑๘. โครงการลดขั้นตอนและ ระยะเวลาการปฏิบัติราชการ (กองสาธารณสุข)	←	→			สาธารณสุข
		๑๙. โครงการลดขั้นตอนและ ระยะเวลาการปฏิบัติราชการ (กองการศึกษา)	←	→			ศึกษา
		๒๐. มาตรการการมอบอำนาจ อนุมัติ อนุญาต สั่งการ เพื่อลด ขั้นตอนการปฏิบัติราชการ	←	→			สำนักปลัด
		๒๑. มาตรการมอบอำนาจของ นายกเทศมนตรี	←	→			สำนักปลัด
		๒๒. มาตรการการออกคำสั่ง มอบหมายของนายกเทศมนตรี ปลัดเทศบาล และผู้อำนวยการ กอง/หัวหน้าส่วนราชการ	←	→			สำนักปลัด

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	หน่วยงาน รับผิดชอบ
มิติที่ ๒ ๒. การบริหาร ราชการเพื่อ ป้องกันการทุจริต	๒.๔ การเชิดชูเกียรติ แก่หน่วยงาน/บุคคล ในการดำเนินงาน การประพฤติปฏิบัติ ตนให้เป็นที่ยอมรับ ๒.๕ มาตรการจัดการ ในกรณีได้ทราบหรือ รับแจ้งหรือตรวจสอบ พบการทุจริต	๒๓. ยกย่องเชิดชูเกียรติ หน่วยงาน/บุคคลที่ประพฤติ ปฏิบัติตนให้เป็นที่ยอมรับ ๒๔. กิจกรรมเชิดชูเกียรติ ประชาชนผู้มีจิตสาธารณะ ๒๕. กิจกรรม ให้ความร่วมมือกับ หน่วยตรวจสอบที่ได้ดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อการ ตรวจสอบ ควบคุม ดูแล การ ปฏิบัติราชการของเทศบาลตำบล แม่คำมี ๑๖. มาตรการ “แต่งตั้ง ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับเรื่อง ร้องเรียน”			↔	↔	สำนักปลัด
มิติที่ ๒	รวม	๑๗ โครงการ	-	-	-	-	

มติ	ภารกิจตามมติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	หน่วยงานรับผิดชอบ
มติที่ ๓ ๓. การส่งเสริม บทบาทและการ มีส่วนร่วมของ ภาคประชาชน	๓.๑ จัดให้มีและ เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารในช่องทางที่ เป็นการอำนวยความสะดวก แก่ประชาชน ได้มีส่วนร่วม ตรวจสอบการปฏิบัติ ราชการตามอำนาจ หน้าที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ทุกขั้นตอน	๒๗. มาตรการปรับปรุงศูนย์ ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลตำบล แม่คำมีให้มีประสิทธิภาพมาก ยิ่งขึ้น ๒๘. กิจกรรม”อบรมให้ความรู้ตาม พรบ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐” ๒๙. มาตรการ “เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่สำคัญและหลากหลาย” (สำนักปลัด) ๓๐. มาตรการ “เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารที่สำคัญและหลากหลาย” (กองช่าง) ๓๑. กิจกรรม “การเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารด้านการเงิน การคลัง พัสดุ และทรัพย์สินของเทศบาลตำบลแม่ คำมี และการรับเรื่องร้องเรียน เกี่ยวกับการเงินการคลัง” ๓๒. มาตรการ”จัดให้มีช่องทางที่ ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ สำนักปลัดเทศบาลตำบลแม่คำมี” ๓๓. มาตรการ”จัดให้มีช่องทางที่ ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารการ จัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลตำบลแม่ คำมี” ๓๔. มาตรการ”จัดให้มีช่องทางที่ ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ กองช่างเทศบาล ตำบลแม่คำมี” ๓๕. มาตรการ”จัดให้มีช่องทางที่ ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของ กองการศึกษา เทศบาลตำบลแม่คำมี”	←			→	สำนักปลัด
			←			→	
			←			→	
			←			→	
			←			→	
			←			→	
			←			→	
			←			→	
			←			→	
			←			→	
			←			→	

มติ	ภารกิจตามมติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	หน่วยงาน รับผิดชอบ
มติที่ ๓ ๓. การส่งเสริม บทบาทและการ มีส่วนร่วมของ ภาคประชาชน	๓.๒ การรับฟังความคิดเห็น การรับและตอบสนองเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของประชาชน	๓๖. โครงการจัดประชุมประชาคมแผนชุมชนตำบลแม่คำมี	↔				ศึกษา(พช.)
		๓๗. การดำเนินงานศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ เทศบาลตำบลแม่คำมี	←	→	→	→	สำนักปลัด
		๓๘. มาตรการกำหนดขั้นตอน/กระบวนการเรื่องร้องเรียน	←	→	→	→	สำนักปลัด
		๓๙. มาตรการแก้ไขเหตุเดือดร้อนรำคาญ ด้านการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	←	→	→	→	สาธารณสุข
	๓.๓ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม บริหารกิจการของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น	๔๐. มาตรการแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่คำมี	↔				สำนักปลัด
		๔๑. การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำแผนชุมชน	←	→			
		๔๒. กิจกรรมการประเมินผลการปฏิบัติราชการเทศบาลตำบลแม่คำมี				↔	
มติที่ ๓	รวม	๑๖ โครงการ					

มิติ	ภารกิจตามมิติ	โครงการ/กิจกรรม/มาตรการ	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔	หน่วยงานรับผิดชอบ
มิติที่ ๔ ๔. การส่งเสริมและปรับปรุงกลไกในการตรวจสอบการปฏิบัติราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๔.๑ มีการวางระบบและรายงานการควบคุมภายใน ตามที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด	๔๓. โครงการจัดทำรายงานการควบคุมภายใน ๔๔. กิจกรรมติดตามประเมินผลการควบคุมภายใน	↔			↔	ตรวจสอบฯ
	๔.๒ การสนับสนุนให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบการปฏิบัติ หรือการบริหารราชการตามช่องทางที่สามารถดำเนินการได้	๔๕. มาตรการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตรวจสอบ กำกับดูแลการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการบรรจุ แต่งตั้ง การโอนย้าย ๔๖. กิจกรรมการรายงานผลการใช้จ่ายเงินให้ประชาชนรับทราบ	↔	↔		↔	สำนักปลัด
	๔.๓ การส่งเสริมบทบาทการตรวจสอบของสภาท้องถิ่น	๔๗. โครงการพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการท้องถิ่นด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย ๔๘. กิจกรรมส่งเสริมสมาชิกสภาท้องถิ่นให้มีบทบาทในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร				↔	
	๔.๔ เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต	๔๙. มาตรการเฝ้าระวังการคอร์รัปชันโดยภาคประชาชน ๕๐. กิจกรรมการติดป้ายประชาสัมพันธ์กรณีพบเห็นการทุจริต	↔	↔		↔	
			↔	↔		↔	
มิติที่ ๔	รวม	๔ โครงการ					
รวมทั้งสิ้น		๕๐ โครงการ					